

**Informácia o plnení Dlhodobého plánu
pre adresovanie výziev v cestnej doprave a inteligentnej mobilite na roky
2021 – 2030 a Akčného plánu pre adresovanie výziev v cestnej doprave
a inteligentnej mobilite na roky 2021 – 2025**

ZOZNAM SKRATIEK

skratka	opis, vysvetlenie skratky
Akčný plán	Akčný plán pre adresovanie výziev v cestnej doprave a inteligentnej mobilite na roky 2021-2025
Dlhodobý plán	Dlhodobý plán pre adresovanie výziev v cestnej doprave a inteligentnej mobilite na roky 2021-2030
EÚ	Európska únia
HDP	hrubý domáci produkt
IoT	internet vecí (Internet of Things)
IM	inteligentná mobilita
IT	informačné technológie
ITS	inteligentné dopravné systémy (Intelligent Transport Systems)
MaaS	mobilita ako služba (Mobility as a Service)
MoD	mobilita na požiadanie (Mobility on Demand)
MSP	malé a stredné podniky
NDS	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
NSDI	Národný systém dopravných informácií
RÚ	Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
SSC	Slovenská správa ciest
Stratégia EÚ	Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu do roku 2050
ÚREKPS	Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
VVI	Veda, výskum a inovácie

Vízia a ciele rozvoja inteligentnej mobility Slovenska

Doprava a mobilita predstavujú súčasť každodenného života obyvateľov Slovenska a zohrávajú v dnešnom svete zásadnú úlohu. Zároveň sú aj pomerne individuálnou záležitosťou a ovplyvňujú každého bez ohľadu na vek a na to, aké činnosti vykonáva. Rozvoj tejto oblasti a jej hodnotového reťazca úzko súvisí so zavádzaním inovatívnych riešení, ktoré sú prínosom pre kvalitu života obyvateľov, podporujú a rozvíjajú podnikanie a ekonomiku štátu a zlepšujú životné prostredie. Rozvoj inteligentnej mobility je nevyhnutný z hľadiska prispôsobovania sa meniacim podmienkam a požiadavkám spoločnosti a ich nárokom na prepravu tovaru a dopravu osôb. Ako komplexná oblasť dopravy sa dotýka všetkých jej módov.

Predložený materiál predstavuje odpočet navrhovaných opatrení Dlhodobého plánu pre adresovanie výziev v cestnej doprave a inteligentnej mobilite na roky 2021 – 2030 do roku 2030 (ďalej aj ako „Dlhodobý plán“ v príslušnom gramatickom tvare). Dlhodobý plán predstavuje víziu rozvoja inteligentnej mobility a politiku pre nastavenie podmienok prostredia, rozvoj ekosystému a využitie jej konceptov v dopravných systémoch a v spoločenskej praxi Slovenska.

Dlhodobý plán reflektuje na priority „Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030“ a Stratégie pre inteligentnú a udržateľnú mobilitu Slovenska – vízia smerovania dopravy na Slovensku do budúcnosti, a nadväzujúcich opatrení „Akčného plánu digitálnej transformácie Slovenska na roky 2019 – 2022, bol vypracovaný v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2020 – 2024, v súlade s „Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenska- Slovensko 2030“ a ďalšími súvisiacimi strategickými dokumentami národnej úrovne a úrovne Európskej únie.

Dlhodobý plán stanovil tri dlhodobé ciele:

1. „*Využívanie výhod inteligentnej mobility v bežnej prevádzke*“ (dáta, benchmark, legislatíva a regulácia, digitálna a fyzická infraštruktúra)

Naplnovaním cieľa sa zlepšujú podmienky, kvalita a zber, spracovanie a vyhodnocovanie dát v cestnej doprave, výmena dát medzi subjektmi a komponentmi inteligentnej mobility. Zabezpečením dátovej bázy sa určí rámec potrebný pre merateľné ukazovatele vývoja (úrovne) inteligentnej mobility v prostredí SR. Ďalej sa odstránia legislatívne bariéry pre nasadzovanie inteligentných riešení do praxe, inštitucionálne sa zabezpečí agenda tejto oblasti v rámci verejného sektora a podporí budovanie lepšej, najmä verejnej fyzickej a digitálnej infraštruktúry. Výstupom je poskytovanie informácií o dianí v reálnom čase na zvolených dopravných miestach, uzloch a o aktuálnej dopravnej situácii v prostredí cestnej infraštruktúry. Zameriava sa na zabezpečenie presunu používateľa cestnej infraštruktúry z bodu A do bodu B podľa preferencií, a to čo najefektívnejšie, najrýchlejšie, najkomfortnejšie, najbezpečnejšie s ohľadom na environmentálny aspekt dopravy.

2. „*Zvýšenie konkurencieschopnosti ekosystému mobility a zlepšenie podporného prostredia pre rozvoj inteligentnej mobility*“ (výskum, vývoj, inovácie, scale-up podnikov, export)

Naplnením cieľa sa pomôže stimulovať rozvoj oblasti prostredníctvom podpory vedy a výskumu a inovačných kapacít členov ekosystému, najmä podnikov, s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť a exportný potenciál.

3. „Využitie inteligentnej mobility pre potreby dekarbonizácie dopravy“ (environmentálne vplyvy a dopyt v území)

Naplnením cieľa sa podporí dopyt a zavádzanie konceptov a riešení inteligentnej mobility na regionálnej a miestnej úrovni s ohľadom na zefektívňovanie a racionalizáciu dopravy a využívanie a efektívnu prevádzku dopravných prostriedkov s bezemisnými a nízkoemisnými pohonmi využívajúcimi alternatívne palivá.

Pre úspešné naplnenie týchto cieľov je dôležitá intenzívna spolupráca rezortov a aktérov z rôznej vertikálnej úrovne, ktorých sa oblasť inteligentnej mobility dotýka. Spolupráca má reflektovať vzájomnú previazanosť a nadväznosť koncepčných dokumentov, ktoré rezorty pripravujú a realizujú a predstavujú súčasť programového radenia IM. Kľúčovým aspektom pre fungovanie inteligentnej mobility ako celku je prepojenie súkromnej, verejnej a vedecko-výskumnej sféry pre potreby budúcej kontinuálnej spolupráce.

Na naplnenie cieľov v krátkodobom aj v dlhodobom časovom horizonte je nevyhnutné zabezpečenie vhodného spôsobu financovania z domácich verejných zdrojov, z fondov a programov Európskej únie (ďalej ako „EÚ“) a perspektívne aj zo spoplatnenia súčasnej a budúcej infraštruktúry a služieb.

V nadväznosti na Dlhodobý plán sa pripravil v gescii Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“) implementačný dokument „Akčný plán pre adresovanie výziev v cestnej doprave a inteligentnej mobilite na roky 2021 – 2025“ (ďalej aj ako „Akčný plán“ v príslušnom gramatickom tvare). Opatrenia akčného plánu pokrývajú obdobie prvých 5 rokov realizácie Dlhodobého plánu. Po priebežnom vyhodnotení súvisiacich stratégií a prvých akčných plánov sa predpokladá vypracovanie nadväzujúcich koncepčných a implementačných materiálov, ktoré budú zahŕňať opatrenia na nasledujúce obdobie, resp. opatrenia vyplývajúce z Dlhodobého plánu, alebo nové opatrenia v zmysle aktuálnej potreby po roku 2025.

Akčný plán predstavuje implementačný dokument, ktorý bol spracovaný za účelom stanovenia a špecifikácie konkrétnych opatrení, smerujúcich k naplneniu cieľov Dlhodobého plánu. Realizácia opatrení Akčného plánu prispieva k znižovaniu emisií, či nadmernému hluku a zabezpečí zlepšenie životného prostredia a kvality ovzdušia. Využívanie rôznych foriem inteligentnej mobility, ako napríklad zdieľaná mobilita, prispeje k redukcii počtu vozidiel na cestách, čím sa zároveň zníži počet dopravných kongescií. Pri tvorbe opatrení Akčného plánu bola aplikovaná metodika SMART, na základe ktorej možno každé opatrenie označiť ako špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, reálne a časovo ohraničené.

Prílohy:

Príloha č. 1 Odpočet navrhovaných opatrení Dlhodobého plánu

Príloha č. 2 Odpočet navrhovaných opatrení Akčného plánu